

SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Zapis stenograficzny **(869)**

Wspólne posiedzenie
Komisji Ustawodawczej (188.)
oraz Komisji Praw Człowieka,
Praworządności i Petycji (102.)
w dniu 6 maja 2009 r.

VII kadencja

Porządek obrad:

1. Pierwsze czytanie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (cd.) (druk senacki nr 495).

(Początek posiedzenia o godzinie 11 minut 13)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Komisji Ustawodawczej Piotr Zientarski)

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Mam zaszczyt otworzyć wspólne posiedzenie Komisji Ustawodawczej oraz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji.

Za chwilę dojedzie do nas pan przewodniczący Piotrowicz i uzupełni skład komisji praw człowieka. Komisja Ustawodawcza jest praktycznie w komplecie, nie ma chyba tylko dwóch członków.

Chciałbym na wstępie, jak zwykle, przywitać gości, którzy przybyli na nasze posiedzenie. Witam pana rejenta Leszka Zabielskiego z Krajowej Rady Notarialnej, pana Jana Bołonkowskiego, dyrektora Departamentu Legislacyjno-Prawnego Ministerstwa Sprawiedliwości, pana Piotra Pełczyńskiego, sędziego specjalistę w Departamencie Legislacyjno-Prawnym Ministerstwa Sprawiedliwości, pana Rafała Dębowskiego, mecenasa, przewodniczącego komisji do spraw prac parlamentarnych w Naczelnej Radzie Adwokackiej, pana Adama Niemczewskiego i pana Zygfrieda Walczaka. Serdecznie witam wszystkich członków komisji.

Przystępujemy do realizacji naszego porządku obrad, czyli do pierwszego czytania projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw, druk senacki nr 495. Przypominam, że jest to już nasze drugie posiedzenie w tej sprawie, a więc jest to ciąg dalszy posiedzenia naszej komisji w sprawie inicjatywy ustawodawczej dotyczącej darowizny na wypadek śmierci, tej nowej instytucji prawa cywilnego.

Na wstępie chciałbym podziękować Krajowej Radzie Notarialnej za stanowisko zawarte w tym piśmie, z którym to stanowiskiem zapoznaliśmy się. Zawiera ono szereg cennych uwag, które wzięliśmy pod uwagę przy precyzowaniu naszych poprawek. Udzielę głosu panu dyrektorowi Biura Legislacyjnego, który zreferuje treść poprawek już zasygnalizowanych na poprzednim posiedzeniu oraz we wspomnianym piśmie krajowej rady, a także zgłoszonych jako poprawki komisji.

Bardzo proszę, Panie Dyrektorze.

**Wicedyrektor Biura Legislacyjnego w Kancelarii Senatu
Adam Niemczewski:**

Dziękuję, Panie Przewodniczący.
Szanowni Państwo!

Spróbuję wydobyć tu najistotniejsze elementy tych poprawek. To są poprawki do naszego projektu i chodzi o to, żebyście państwo zobaczyli różnicę...

W poprawce pierwszej, dotyczącej art. 888¹ i 888², doprecyzowano, po pierwsze, treść umowy darowizny na wypadek śmierci. Dla uniknięcia wątpliwości Krajowa Rada Notarialna proponuje wyraźnie zaznaczyć, że przedmiot darowizny nie wchodzi w skład spadku. Po drugie, wskazano, że obdarowanym może być osoba prawna. Po trzecie, wyraźnie doprecyzowano, iż darowizny mogą dotyczyć konkretnych przedmiotów wskazanych w umowie, konkretnych składników majątkowych, a nie całego przyszłego majątku. Chciano w ten sposób uniemożliwić powstanie czegoś, co by mogłoby być podstawą do tworzenia umowy o dziedziczenie.

Art. 888² ma podobne brzmienie jak §2 w naszym projekcie. Dotyczy on sytuacji, kiedy przedmiot darowizny był objęty wspólnością majątkową darczyńców. Państwo tu zaproponowali, aby doprecyzować, iż darowizna będzie niejako przechodziła, że z chwilą śmierci pierwszego z darczyńców obdarowany stanie się współwłaścicielem w części ułamkowej przedmiotu darowizny. Państwo chcieli również wyraźnie wskazać, że nie dopuszczalne jest, aby darowizna przechodziła na obdarowanego dopiero z chwilą śmierci drugiego ze współmałżonków.

W tym wykazie poprawek w poprawce drugiej jest propozycja dodania zdania drugiego do art. 901¹. Chodzi o to, żeby nie można było... Sam art. 901 dotyczy takiej sytuacji, iż obdarowany może zwrócić się do sądu o rozwiązanie umowy darowizny na wypadek śmierci, jeżeli z powodu nadzwyczajnej zmiany stosunków nie można od niego wymagać nabycia przedmiotu darowizny. Państwo tu proponują dodanie zdania drugiego, które, moim zdaniem, ma zapobiec czemuś takiemu, jak niweczenie roli i formy tej darowizny, darowizny na wypadek śmierci. Chodzi o to, że nie można żądać rozwiązania tej umowy po śmierci darczyńcy.

W poprawce trzeciej państwo z Krajowej Rady Notarialnej proponują, aby dodać przepis, na podstawie którego darczyńca będzie mógł wyłączyć przedmiot obdarowania z obowiązku doliczania do zachowku pod warunkiem, że umowa została zawarta przed więcej niż dwoma laty, licząc wstecz od dnia otwarcia spadku.

W poprawce polegającej na dodaniu art. 1034¹ państwo wychodzą naprzeciw uwagom dotyczącym odpowiedzialności za długi. Generalnie utrzymana ma być zasada, że obdarowany nie będzie odpowiadał za długi spadkowe... Tylko że państwo chcieli tutaj zapobiec powstaniu uprzywilejowanej sytuacji darczyńcy, zwłaszcza w wypadku znacznych darowizn wyczerpujących większą część spadku. Propozycja polega na tym, aby obdarowany odpowiadał za długi spadkowe dopiero w sytuacji, kiedy egzekucja skierowana do spadkobierców darczyńcy okaże się bezskuteczna. Ta odpowiedzialność będzie ograniczona do wartości dokonanej darowizny.

Poprawka czwarta, dotycząca ustawy o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców, czyli dotycząca art. 2 naszego projektu, inaczej konstruuje treść przepisu na podstawie którego cudzoziemiec nabywa prawo własności lub użytkowania wieczystego nieruchomości w drodze darowizny. Pierwsza część tej poprawki polega na nieco innej redakcji przepisu, moim zdaniem nawet lepszej, niż brzmi on teraz w ustawie w zakresie spadków. W zakresie spadków jest teraz mowa o tym, że cudzoziemiec nabywa nieruchomość, ale jak nie uzyska zezwolenia, to nabywcami będą pozostali spadkobiercy. Tutaj mówimy wprost, że cudzoziemiec nabywa prawo własności nieruchomości w drodze darowizny, jeżeli uzyska zezwolenie właściwego ministra. W sto-

sunku do treści naszego projektu wydłużamy okres na złożenie wniosku o to zezwolenie z sześciu miesięcy do dwóch lat, podobnie jest w przypadku spadków.

Kolejna poprawka dotyczy ustawy o księgach wieczystych i hipotece. Państwo doprecyzowują tutaj przepis art. 29, doprecyzowują treść i skutki wpisów w księdze wieczystej. W poprawce – przepraszam, w wykazie poprawek nieprawidłowo oznaczona jest ona jako piąta, tu jest pomyłka – dotyczącej ustawy –Prawo upadłościowe i naprawcze, państwo proponują zmianę ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze... Przepraszam, muszę zajrzeć do przepisu, to jest art. 127... Dotychczasowy przepis art. 127 ust. 1 mówi o tym, że bezskuteczne w stosunku do masy upadłości są czynności prawne dokonane przez upadłego w ciągu roku przed dniem złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości, którymi rozporządził on swoim majątkiem, jeżeli dokonane zostały nieodpłatnie albo odpłatnie, ale wartość świadczenia upadłego przewyższa w rażącym stopniu wartość świadczenia otrzymanego przez upadłego lub zastrzeżonego dla upadłego lub dla osoby trzeciej. Dotychczasowy ust. 2 dotyczył ugody sądowej... To znaczy przepis ten stosuje się odpowiednio do ugody sądowej, uznania powództwa i zrzeczenia się roszczenia. Na podstawie tej poprawki rozszerza się stosowanie tego przepisu również na umowy darowizny na wypadek śmierci. Ma to na celu zabezpieczenie wierzycieli.

W ostatniej poprawce państwo proponują wydłużenie *vacatio legis* ustawy do 1 stycznia 2011 r., ale niestety nie znalazłem uzasadnienia dlaczego do tej daty. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Dziękuję bardzo.

Jak już jesteśmy przy tej ostatniej poprawce, to może udzielię głosu panu rejentowi, żeby się wypowiedział, jakie ma znaczenie, jeśli chodzi o tę propozycję, ten długi *vacatio legis*.

**Członek Krajowej Rady Notarialnej
Leszek Zabielski:**

Panie Przewodniczący!

Nam chodziło tylko o to, żeby to była data dzienna. Uważamy, że to jest na tyle poważna reforma, jednocześnie oczekiwana przez społeczeństwo, że ta ustawa powinna wejść w życie z określonym dniem. Rok 2011 jest podany oczywiście jako przykładowa data. To może być, ja strzelam oczywiście, 1 lipca 2010 r., 1 stycznia 2010 r. Tu chodziło nam o to, żeby to była data dzienna, a nie taka, która nic nikomu nie mówi... Jeżeli uda się tę ustawę uchwalić, to będzie to, nie ukrywam, z jednej strony bardzo przez społeczeństwo oczekiwane, a z drugiej strony będzie wiadomo, że wejdzie ona w życie z konkretną datą. Dziękuję.

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Dziękuję bardzo.

Udzielam głosu panu dyrektorowi Bołonkowskiemu z Ministerstwa Sprawiedliwości.

Proszę bardzo.

**Dyrektor Departamentu Legislacyjno-Prawnego
w Ministerstwie Sprawiedliwości
Jan Bołonkowski:**

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

Niestety, nie jesteśmy w stanie ustosunkować się merytorycznie do treści przedłożonych poprawek. My je przed chwilą otrzymaliśmy i nawet nie do końca uważnie mogliśmy się z nimi zapoznać.

Ja chce podtrzymać stanowisko, które zostało wyrażone w opinii pisemnej skierowanej do Wysokiej Komisji. Komisja Kodyfikacyjna Prawa Cywilnego działająca przy ministrze sprawiedliwości przyjęła inną koncepcję uregulowania kwestii, której idea uregulowania przyświeca projektodawcom projektu rozpatrywanego przez Wysoką Komisję. Chodzi o umożliwienie spadkodawcy rozporządzenia konkretnymi przedmiotami na wypadek śmierci w ten sposób, aby one mogły przypaść konkretnym osobom. Komisja kodyfikacyjna uważa, że najlepszym rozwiązaniem tego problemu byłoby przyjęcie instytucji zapisu windykacyjnego. Prace nad tym projektem są już bardzo zaawansowane. Początkowo komisja kodyfikacyjna miała taką koncepcję, iż ta nowa regulacja zostanie włączona do nowego kodeksu cywilnego, ale ostatnio podjęto decyzję tego rodzaju, że z takim projektem nowelizacji komisja wyjdzie jeszcze w tym roku, prawdopodobnie w drugiej połowie roku.

Ja chce tylko powiedzieć, że darowizna na wypadek śmierci stwarza istotne problemy, o których mówiłem na poprzednim posiedzeniu, a które zostały opisane w pisemnym stanowisku. Próba rozwiązania tych problemów w przedłożonych poprawkach wydaje się jednak niedoskonała. Zasadniczym problemem jest kwestia odpowiedzialności z długi spadkowe, a problem ten przedstawia się inaczej. Darowizna na wypadek śmierci daje możliwość wyprowadzenia z majątku wartości aktywów, i to najcenniejszych aktywów, w ten sposób, żeby pozbawić możliwości zaspokojenia dłużników, właśnie dłużników spadkowych.

Niedostateczną ochroną w tym przypadku są roszczenia pauliańskie z art. 527 i następnych kodeksu cywilnego z przyczyn, o których mowa w pisemnym stanowisku ministerstwa sprawiedliwości. Lepszą ochronę wierzycieli daje instytucja zapisu windykacyjnego. Po prostu łatwiej jest wkomponować zapis windykacyjny jako instytucję prawa spadkowego w istniejące już konstrukcje prawne, charakterystyczne dla tego działu prawa, dla prawa spadkowego. Zaproponowane tutaj rozwiązanie, żeby obdarowani odpowiadali niejako subsydiarnie za długi spadkowe jest rozwiązaniem nie do końca przemyślanym, bo to jest pomieszanie dwóch różnych zagadnień: darowizny jako instytucji prawa zobowiązań jednocześnie ze skutkami w sferze prawa spadkowego, bo ten obdarowany odpowiadałby za długi spadkowe. Sytuacja tego obdarowanego byłaby niepewna, bo on w momencie uzyskania tego przedmiotu darowizny, w momencie śmierci spadkodawcy, nie wiedziałby, czy istnieje jakieś ryzyko, czy są jakieś długi spadkowe, jeśli tak, to w jakim zakresie. W związku z tym wydaje się, że to jest poplątanie materii i tego rodzaju konstrukcja, czyli żeby niejako wpadkowo, incydentalnie obciążać odpowiedzialnością za długi spadkowe osobę, która tytuł prawny do określonej rzeczy uzyskała nie w drodze spadkobrania, nie w drodze porządku przewidzianego prawem spadkowym, ale z tytułu darowizny, wydaje się nie do końca dopracowane.

Dlatego też z tych wszystkich względów wydaje się, że właściwszą metodą, a w każdym razie sposobem, dzięki któremu lepiej można to wkomponować w istnie-

jące rozwiązania prawa spadkowego, jest właśnie instytucja zapisu windykacyjnego. Szczegółowo do tych poprawek niestety tak na gorąco nie możemy się ustosunkować.

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Dziękuję bardzo.

Serdecznie witam na posiedzeniu pana senatora Kazimierza Kleinę, przedstawiciela wnioskodawców.

Czy pan senator chciałby zabrać głos w tej sprawie?

(*Senator Kazimierz Kleina*: Ewentualnie później, w trakcie dyskusji.)

Już właściwie kończymy dyskusję.

Senator Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo. Popieram...

(*Przewodniczący Piotr Zientarski*: Popiera pan?)

Oczywiście. Zdecydowanie popieram ten wniosek.

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Pan senator mówił w imieniu wnioskodawców. Dziękuję bardzo.

Pan rejent z Krajowej Rady Notarialnej. Bardzo proszę.

Członek Krajowej Rady Notarialnej

Leszek Zabielski:

My nie ukrywamy, Panie Przewodniczący, jako gorąco popierający ten projekt, że odpowiedzialność subsydiarna obdarowanych na wypadek śmierci, dopisana do tytułu VII księgi czwartej kodeksu cywilnego, to nie jest nasz szczęśliwy pomysł. My tak trochę wyszliśmy naprzeciw... Jeżeli spojrzymy na praktykę, w jaki sposób na tle tytułu VII księgi czwartej odpowiadają obdarowani *inter vivos*... Jeżeli leżę sobie na łóżku szpitalnym i mam na tyle sił witalnych, że zawezwę rejenta i na pół godziny przed śmiercią w drodze darowizny *inter vivos* rozpisze dokładnie cały majątek, to na tle tytułu VII księgi czwartej nie ma żadnej odpowiedzialności obdarowanych. W związku z tym wierzyciele spadku na tle tego tytułu w ogóle nie są chronieni, kompletnie nie są chronieni. Ani komisja kodyfikacyjna, ani ministerstwo sprawiedliwości tak bardzo tymi biednymi wierzycielami się nie przejmuje. Prawda?

Zakładając – choć wydaje się, że będzie to szło zupełnie w odwrotnym kierunku – że ktoś będzie chciał rozpiścić cały majątek po to, żeby pokrzywdzić wierzycieli, czyli nie kierując się długofalowym swoim interesem, ale chęcią pokrzywdzenia wierzycieli, to oczywiście, że lepiej jest robić darowizny *inter vivos*, niż czekać na *mortis causa*. Jeżeli komisja uważa, że powinna istnieć równość między darowiznami, to ten art. 1034¹ należy oczywiście, bez żadnego żalu z naszej strony, w ogóle skreślić. Chcieliśmy jednak wyjść naprzeciw temu częstemu problemowi, że ci biedni wierzyciele spadku nic nie będą mieli. Oni, jako praktyk mogą to stwierdzić, nic nie mają. Wielokrotnie jestem wzywany do tego nieszczęsnego szpitala, gdzie na pół godziny przed śmiercią rozpisuje się cały mająteczek. Nie ma tam ani jednego słowa, że nasz darczyńca martwi się wie-

rzycielami spadku. Nie martwi się. Nie martwi się tak samo, jak nie martwią się, że tak powiem, przepisy tytułu VII księgi czwartej kodeksu cywilnego. Dziękuję.

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Dziękuję bardzo.

Jeszcze pan mecenas Dębowski, proszę bardzo.

**Przewodniczący Komisji do spraw Prac Parlamentarnych
w Naczelnej Radzie Adwokackiej**

Rafał Dębowski:

Ja chciałbym tylko nawiązać do mojej poprzedniej wypowiedzi. Wydaje mi się, że te dwie instytucje – o tym mówiliśmy na poprzednim posiedzeniu – to są dwie różne instytucje i nie można utożsamiać zapisu windykacyjnego z darowizną na wypadek śmierci. W związku z tym stanowisko, że lepszym rozwiązaniem jest niewprowadzanie innej instytucji, jest stanowiskiem w mojej ocenie nietrafionym. Dlatego, nie chcąc przedłużać posiedzenia komisji, z całą mocą jako adwokatura popieramy ten projekt, bo wydaje się, że to daje kolejną możliwość, a instrumenty ochrony, chociażby skarga pauliańska, mogą być stosowana również do tego typu sytuacji i do tego typu darowizny.

Można mieć drobne uwagi odnośnie do przedłożonego projektu, które nie wpływają na jego istotę. Na przykład w proponowanym art. 881¹ ostatnie zdanie mówi, że do śmierci darczyńcy uprawnienia wynikające z umowy są niezbywalne. Mnie zastanawia, czy niezbywalne są uprawnienia wynikające z umowy czy niezbywalny jest przedmiot darowizny jako to, co ma być przedmiotem rozporządzenia. Uprawnienia wynikające z umowy czy wierzytelność o przeniesienie również nie powinno być zbywalne, bo trudno sobie wyobrazić, że nagle sprzedam wierzytelność z umowy darowizny, jeśli w ogóle taka konstrukcja wchodziłaby w grę. Tutaj bardziej chodzi o to, żeby niezbywalny był przedmiot darowizny, żeby darczyńca nie mógł sprzedać nieruchomości, którą darował na wypadek śmierci. Myślę, że można jeszcze zwrócić uwagę, czy takie szczegóły w tym projekcie są dobrze sformułowane. Wydaje mi się jednak, że projekt jako całość jest korzystny społecznie, potrzebny i zasadny.

To tyle. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Dziękuję bardzo.

Rozumiem, że dyskusję już kończymy, bo myślę, że pana dyrektora nie przekonamy. Ja już na poprzednim posiedzeniu wyrażałem swoje osobiste stanowisko, że istotnie jest to nowa instytucja, która niewątpliwie wychodzi naprzeciwko zapotrzebowaniu społecznemu, i żadna instytucja, a w szczególności instytucja prawa spadkowego, nawet modyfikowana w jakiś sposób, nie uzupełni tej luki. Tworzymy tę zupełnie nową jakość, z którą oczywiście są problemy prawne, ale od tego tutaj jesteśmy, żeby je dostrzegać i minimalizować w toku dalszego procedowania legislacyjnego.

Czy ktoś z państwa jeszcze chciałby zabrać głos? Nie widzę chętnych.

Chciałbym państwa poinformować, że ja przejmuję te poprawki zgłoszone dzisiaj i zreferowane przez pana dyrektora. Także uważam, że w poprawce pierwszej to

ostatnie zdanie, zgodnie z sugestią pana mecenasa, w art. 888¹ §1 powinno brzmieć: „Do śmierci darczyńcy przedmiot darowizny pozostaje niezbywalny”.

To już ostatnie słowo, Panie Rejencie, bo chcemy już...

**Członek Krajowej Rady Notarialnej
Leszek Zabielski:**

Ale chodziło nam o to, że... W naszej ocenie właściciela, który jest ciągle właścicielem, aż tak ograniczyć nie możemy. Jeżeli właściciel wbrew umowie, podkreślam, sprzeda rzecz objętą przedmiotem darowizny, to znaczy na przykład zawarłem z panem mecenasem umowę przedwstępną sprzedaży, zawarłem, czyli nie wolno mi nic zrobić, a sprzedałem tę nieruchomość panu przewodniczącemu... W sensie prawa obligacyjnego zrobić mi tego nie wolno, ale w sensie prawa rzeczowego oczywiście wolno. W konsekwencji pan mecenas sam oceni, czy wnieść odpowiednie powództwo na mocy, którego sąd uzna naszą umowę za bezskuteczną. Machnie ręką, powie: dobrze, sprzedał drugi raz, to nic nie przeszkadza. Są na to przepisy, to art. 92 i następne. Ale w tych zdaniach nam chodziło, Panie Przewodniczący, o coś innego. Ponieważ polskie prawo nie zabrania i nigdy nie zabraniało sprzedaży przyszłej, o czym mówi wyraźnie art. 155 i następny kodeksu cywilnego, więc nam chodziło, żeby tą rzeczą przyszłą nie obracać, żeby nie doszło do bałaganu, kiedy nie będzie wiadomo, kto w końcu jest tym obdarowanym. Obdarowany może być tylko jeden i niech on tej rzeczy przyszłej nie sprzedaje.

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Dziękuję bardzo.

Ja jednak proponuję – jako że jesteśmy jeszcze przed drugim czytaniem, będzie więc dyskusja, komisja będzie mogła się jeszcze zebrać i będzie czas na przemyślenie i doprecyzowania – żebyśmy przystąpili, skoro nie ma już innych pytań, uwag, ani głosów w dyskusji, do głosowań nad poszczególnymi poprawkami zaproponowanymi przez Biuro Legislacyjne.

Bardzo proszę pana dyrektora o krótkie referowanie treści poszczególnych poprawek i będziemy nad nimi głosować.

**Wicedyrektor Biura Legislacyjnego w Kancelarii Senatu
Adam Niemczewski:**

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Art. 881 §1 zostawiamy bez zmian?

(Przewodniczący Piotr Zientarski: Tak proponuję, na razie bez zmiany.)

Ta poprawka powoduje, że doprecyzowujemy treść umowy darowizny, określamy precyzyjniej, że może dotyczyć wyłącznie konkretnych przedmiotów i że obdarowanym może być osoba prawna.

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Dziękuję bardzo.

Przystępujemy do głosowania.
Kto jest za przyjęciem poprawki? (5)
Kto jest przeciw? (0)
Kto się wstrzymał od głosu? (1)
Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.
Poprawka następna.

**Wicedyrektor Biura Legislacyjnego w Kancelarii Senatu
Adam Niemczewski:**

Poprawka druga ma na celu dodanie zdania drugiego do art. 901¹, w którym jest mowa, że umowa darowizny nie może być rozwiązana na podstawie powództwa wniesionego po śmierci darczyńcy.

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Przystępujemy do głosowania.
Kto jest za przyjęciem poprawki? (7)
Kto jest przeciwny? (0)
Kto się wstrzymał od głosu? (0)
Poprawka przeszła jednomyślnie.
Kolejna poprawka, Panie Dyrektorze.

**Wicedyrektor Biura Legislacyjnego w Kancelarii Senatu
Adam Niemczewski:**

Kolejna poprawka umożliwia darczyńcy zastrzeżenie, że przedmiot darowizny będzie zwolniony od obowiązku doliczania.

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Kto jest za przyjęciem tej poprawki? (7)
Kto się wstrzymał od głosu? (0)
Kto jest przeciw? (0)
Dziękuję. Poprawka została przyjęta jednomyślnie.
Kolejna poprawka.

**Wicedyrektor Biura Legislacyjnego w Kancelarii Senatu
Adam Niemczewski:**

Jest tu źle oznaczona... Dotyczy art. 1034, czyli odpowiedzialności za długi spadkowe. Już państwo o tym słyszeli, bo była na ten temat dyskusja.

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Kto jest za przyjęciem tej poprawki? (7)
Kto jest przeciw? (0)
Dziękuję. Jednomyślnie za.

**Wicedyrektor Biura Legislacyjnego w Kancelarii Senatu
Adam Niemczewski:**

Kolejna poprawka, dotycząca ustawy o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców, doprecyzowuje i wydłuża termin, do kiedy można starać się o zezwolenie na nabycie, do dwóch lat.

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Kto jest za przyjęciem poprawki? (7)
Dziękuję bardzo. Jednomyślnie za.

**Wicedyrektor Biura Legislacyjnego w Kancelarii Senatu
Adam Niemczewski:**

Kolejna poprawka doprecyzowuje przepisy ustawy o księgach wieczystych w tym zakresie.

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Kto jest za przyjęciem poprawki? (7)
Dziękuję. Jednomyślnie za.

**Wicedyrektor Biura Legislacyjnego w Kancelarii Senatu
Adam Niemczewski:**

Kolejna poprawka dotyczy ochrony wierzycieli w postępowaniu upadłościowym.

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Chodzi o tę odpowiedzialność subsydiarną wierzycieli.
Kto jest za przyjęciem poprawki? (7)
Odpowiedzialność darczyńców...
Dziękuję bardzo.

**Wicedyrektor Biura Legislacyjnego w Kancelarii Senatu
Adam Niemczewski:**

I ostatnia poprawka dotyczy vacatio legis do ustawy. To ma być 1 stycznia...

Przewodniczący Piotr Zientarski:

Ja proponuję 2010 r.

Czy wnioskodawca miałby ewentualnie jakieś sugestie? Mamy jeszcze przed sobą dość sporo czasu na procedowanie, a chcemy, jako że jest to nowa instytucja, żeby była odpowiednio rozpropagowana i żeby to vacatio legis rzeczywiście wynosiło tych kilka miesięcy. Taka okrągła data ponadto spowodowałaby łatwiejsze zapamięta-

nie – a myślę, że o to chodzi – momentu wejścia tej nowej regulacji w życie. Moja propozycja to 1 stycznia 2010 r.

Kto jest za przyjęciem poprawki? (7)

Dziękuję bardzo. Jednomyślnie za.

Teraz głosujemy nad całością projektu z przyjętymi dzisiaj poprawkami.

Kto jest za przyjęciem projektu nowelizacji ustawy – Kodeks cywilny? (7)

Wszyscy są za.

Sprawozdawca połączonych komisji... Widzę, że przewodniczący, czyli ja, będzie musiał się zmierzyć z tą dość trudną i dość szeroką nowelizacją, ale skoro nie ma innych propozycji, to przyjmuję na siebie ten obowiązek.

Dziękuję bardzo.

Zamykam posiedzenie połączonych komisji.

(Koniec posiedzenia o godzinie 11 minut 45)

Kancelaria Senatu

Opracowanie i publikacja:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii

Nakład: 6 egz.

ISSN 1643-2851